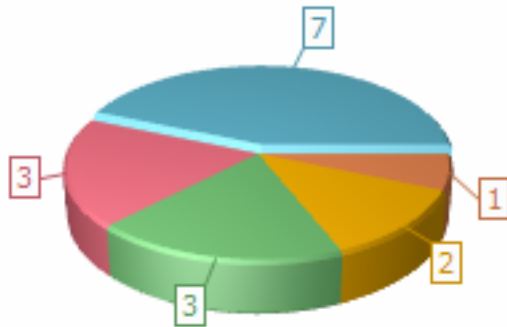

Poročilo medijskih objav

Pripravljeno: **10.05.2024**

Pojavnost:

Ključne besede v poročilu:

POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI	7
NAJEMNA STANOVANJA	3
GRADNJA STANOVANJ	3
STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE	2
STANOVANJSKA GRADNJA	1

Pregled objav

9. 05. 2024	www.rtv slo.si	Stran/Termin:	SLOVENIJA
Naslov:	Gospodarske družbe lani povečale čiste dobičke. Ajpes: Gospodarstvo kaže odpornost		
Vsebina:	Letna poročila gospodarskih družb		
Avtor:	G. C.		
Žanr:	SPLETNI ČLANEK		
Gesla:	POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI		
9. 05. 2024	https://siol.net/	Stran/Termin:	SLOVENIJA
Naslov:	Gospodarstvo lani tudi z realno višjim dobičkom, najbolje v gradbeništvu		
Vsebina:	Gospodarske družbe v Sloveniji so lani ustvarile 6,7 milijarde evrov neto čistega dobička, kar je nominalno 10 odstotkov in realno dva odstotka več kot predlani. Neto dodana vrednost na zaposlenega je bila nominalno devet in realno en odstotek višja. Prihodki pa so bili nominalno na enaki ravni, realno pa nižji		
Avtor:	P. P., STA		
Žanr:	SPLETNI ČLANEK		
Gesla:	POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI		
9. 05. 2024	Radio Slovenija 1	Stran/Termin: 15:30:00	SLOVENIJA
Naslov:	Kljub lanskemu zahtevnemu letu so podjetja poslovala razmeroma dobro		
Vsebina:	Kljub lanskemu zahtevnemu letu s še vedno visoko inflacijo in obsežnimi poplavi so podjetja poslovala razmeroma dobro. Ustvarila so 6,7 milijarde neto čistega dobička, kar je nominalno desetina več kot leto prej, z upoštevanjem inflacije pa realno dva odstotka več.		
Avtor:	Zdenka Bakalar		
Žanr:	DIALOGIZIRANO POROČILO		
Gesla:	POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI		
9. 05. 2024	www.sta.si	Stran/Termin:	SLOVENIJA
Naslov:	Finance o vladni politiki (9. 5.)		
Vsebina:	Tanja Smrekar v komentarju Kje je Golobova svoboda spregledala posel? piše o nekaterih vladnih načrtih iz koalicijske pogodbe, ki se uresničujejo. Med drugim so to po njenem prepričanju višji davki, dodatni obvezni zdravstveni prispevek in ovire pri kratkoročnem oddajanju nepremičnin, medtem ko so načrti v		
Avtor:	tsk/jes		
Žanr:	SPLETNI ČLANEK		
Gesla:	NAJEMNA STANOVANJA, GRADNJA STANOVANJ		
10. 05. 2024	Delo	Stran/Termin: 1	SLOVENIJA
Naslov:	Prenizka dodana vrednost hromi razvoj		
Vsebina:	Gospodarstvo Država lahko pomaga s spodbudami za vlaganje v nove tehnologije inovacije izobraževanje zaposlenih		
Avtor:	Nejc Gole		
Žanr:	NAPOVEDNIK ČLANKA		
Gesla:	POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI		
10. 05. 2024	Delo	Stran/Termin: 10	SLOVENIJA
Naslov:	Dodana vrednost ključna za dohitevanje razvitejših		
Vsebina:	Poslovanje Predelovalne dejavnosti so ustvarile 12 odstotkov nižji neto dobiček in imele realno nižjo dodano vrednost na zaposlenega		
Avtor:	Nejc Gole		
Žanr:	POROČILO		
Gesla:	POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI		
10. 05. 2024	Dnevnik	Stran/Termin: 9	SLOVENIJA
Naslov:	Jankovič: Namesto remize stanovanja in park		
Vsebina:	Ob včerajšnjem prazniku Ljubljane je župan podelil naziva častna meščanka in častni meščan Julijani Žibert in Janezu Koželju. V slavnostnem nagovoru je napovedal, da nameravajo po selitvi remize Ljubljanskega potniškega prometa v Stanežiče na sproščenem zemljišču v Šiški zgraditi najemna		
Avtor:	Vanja Brkič		
Žanr:	POROČILO		
Gesla:	STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE, NAJEMNA STANOVANJA, GRADNJA STANOVANJ		

10. 05. 2024 Mladina Stran/Termin: 18 SLOVENIJA

Naslov: Krivi za vse
Vsebina: Stranka Levica, ki si v vladi prizadeva za bolj solidarno družbo, postaja tarča napadov z vseh strani

Avtor: Jure Trampuš

Žanr: POROČILO

Gesla: STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE, NAJEMNA STANOVANJA, GRADNJA

9. 05. 2024 Delavska enotnost Stran/Termin: 18 SLOVENIJA

Naslov: Najnižje plače v komunalni dejavnosti najmanj enake minimalni
Vsebina: Spomladansko izobraževanje članov in članic Sindikata komunale, varovanja in poslovanja z nepremičninami Slovenije (SKVNS) je minilo v znamenju razprave o rezultatih izvedene ankete SKVNS na temo plač v komunalni dejavnosti. Nanjo se je odzval kar najširši krog delodajalcev, glavno sporočilo

Avtor: M. P.

Žanr: POROČILO

Gesla: POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI

9. 05. 2024 Delavska enotnost Stran/Termin: 3 SLOVENIJA

Naslov: Sindikalizem je maraton
Vsebina: Kot vsako leto tudi letos ni umanjkal tradicionalni slavnostni sprejem ZSSS ob prazniku dela. Potekal je konec aprila in se, kot po navadi, razvil v prijetno sindikalno druženje. Njegov glavni vrhunec pa je bila podelitev plaket Svobodnih sindikatov Slovenije v letu 2024.

Avtor: M. P.

Žanr: UVODNIK

Gesla: POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI

9. 05. 2024 www.rtv slo.si

Stran/Termin:

Naslov: Gospodarske družbe lani povečale čiste dobičke. Ajpes: Naklada:

Avtor: G. C.

Površina/Trajanje: 1,00

Rubrika/Oddaja:

Žanr: SPLETNI ČLANEK

Gesla: POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI

<https://www.rtv slo.si/gospodarstvo/gospodarske-druzbe-lani-povecale-ciste-dobicke-ajpes-gospo>

RTV SLO RADIO TELEVIZIJA RTV 365 SPORED VEČ O RTV Najdi ...

MMC SLOVENIJA SVET ŠPORT KULTURA ZABAVA IN SLOG POSEBNA IZDAJA

Evropske volitve 2024 Gospodarstvo EU Znanost in tehnologija Zdravje Okolje Lokalne novice Številke

Stanje na cestah

Gospodarstvo >

G. C.

9. maj 2024 ob 15.56
Zadnji poseg: 9. maj 2024 ob 16.05
Ljubljana - MMC RTV SLO, STA

Gospodarske družbe lani povečale čiste dobičke. Ajpes: Gospodarstvo kaže odpornost

Letna poročila gospodarskih družb

Gospodarske družbe v Sloveniji so lani ustvarile 6,7 milijarde evrov neto čistega dobička, kar je nominalno 10 odstotkov, realno pa dva odstotka več kot predlani. Neto dodana vrednost na zaposlenega je bila nominalno devet in realno odstotek višja.

Foto: Pixabay

Kot kažejo podatki iz oddanih letnih poročil 71.638 gospodarskih družb, ki jih je predstavila agencija za javnopravne evidence in storitve (Ajpes), gre rast neto čistega dobička, razlike med dobičkom, ki so ga ustvarile gospodarske družbe skupaj, ter njihovo skupno izgubo, na račun poslovanja velikih in mikro družb, medtem ko je bil pri majhnih in srednje velikih družbah nižji.

"Nad rezultati smo bili pozitivno presenečeni," je na novinarski konferenci dejala vodja sektorja za statistiko in informiranje na Ajpesu **Martina Resnik**. Tudi v preteklih letih, v času pandemije covid-19 in nato energetske krize, so bili rezultati presenetljivi, je ocenila, da gospodarstvo kaže odpornost, pritrnila v. d. direktorice Ajpesa **Zdenka Kajdiž**.

Velike družbe so lani ustvarile 3,35 milijarde evrov neto čistega dobička oz. nominalno 19 odstotkov več kot predlani, mikro družbe 689 milijonov evrov oz. 29 odstotkov več kot leto prej. Neto čisti dobiček srednje velikih družb je nominalno upadel za dva odstotka na 1,59

milijarde evrov, majhnih družb pa za štiri odstotke na 1,08 milijarde evrov.

Največ neto čistega dobička so ustvarile gospodarske družbe v osrednjeslovenski regiji, 3,2 milijarde evrov oz. 29 odstotkov več kot predlani. Sledila so podjetja savinjske regije s 644 milijoni evrov (+1 odstotek) in podravske regije s 511 milijoni evrov (-9 odstotkov). Najnižji je bil v koroški regiji, 79,5 milijona evrov (-31 odstotkov). Najvišja rast je bila v posavski regiji, kjer se je neto čisti dobiček več kot podvojil na 298 milijonov evrov.

Prihodki so s 146,5 milijarde evrov nominalno ostali na enaki ravni, realno pa so bili nižji za sedem odstotkov.

Med dejavnostmi so največ neto čistega dobička ustvarile predelovalne dejavnosti, 2,01 milijarde evrov, a je bil nominalno za 12 odstotkov manjši kot leto prej. Prihodek teh dejavnosti je bil z 42,1 milijarde evrov na ravni leta prej, neto dodana vrednost na zaposlenega je znašala 59.441 evrov oz. pet odstotkov več.

Dobiček trgovin se je poveča za tri odstotke

V trgovini se je neto čisti dobiček povečal za tri odstotke na 1,27 milijarde evrov. Ta dejavnost je ustvarila največ prihodka, 46,4 milijarde evrov oz. tri odstotke manj kot leto prej. Neto dodana vrednost na zaposlenega se je povečala za 11 odstotkov na 63.241 evrov. Najvišja rast neto čistega dobička je bila v gradbeništvu, za 33 odstotkov na 386 milijonov evrov. Prihodki v panogi so porasli za 19 odstotkov na devet milijard evrov, neto dodana vrednost na zaposlenega pa za 21 odstotkov na 45.629 evrov.

Oskrba z električno energijo, plinom in paro je po predlanski neto čisti izgubi v višini 195 milijonov evrov lani ustvarila 522 milijonov evrov neto čistega dobička. Prihodki so upadli za 12 odstotkov na 12,8 milijarde evrov. Je imela pa panoga najvišjo neto dodano vrednost na zaposlenega med vsemi, s 188.318 evrov je bila višja za 136 odstotkov.

Po neto dodani vrednosti na zaposlenega sta sledila finančna in zavarovalniška dejavnost (149.153 evrov; +100 odstotkov) ter poslovanje z nepremičninami (121.895; +11 odstotkov).

Na tujih trgih so gospodarske družbe ustvarile 59,8 milijarde evrov vseh prihodkov oz. šest odstotkov manj kot predlani. Pri tem so se čisti prihodki od prodaje na trgih EU zmanjšali za pet odstotkov na 45,3 milijarde evrov, na trgih zunaj EU pa za 10 odstotkov na 14,4 milijarde evrov.

Stroški blaga in storitev so bili za tri odstotke nižji kot predlani. Pri tem so bili stroški energije nižji za en odstotek, stroški plač pa višji za 12 odstotkov.

Plače realno višje za odstotek

Povprečna mesečna plača na zaposlenega je bila z 2218 evrov nominalno višja za devet odstotkov, realno pa za en odstotek. Gospodarske družbe so skupno zaposlovale 547.873 oseb, tri odstotke več kot predlani.

Samostojni podjetniki, poročila za lani jih je Ajpesu oddalo 50.282, so imeli skupaj 510,7 milijona evrov neto podjetnikovega dohodka oz. 20 odstotkov več kot leto prej. Prihodki so porasli za 11 odstotkov na 6,5 milijarde evrov, od tega so prihodki na tujih trgih znašali 742 milijonov evrov oz. šest odstotkov več. Neto dodana vrednost na nosilca dejavnosti in njegove zaposlene je znašala 20.244 evrov. oz. 13 odstotkov več.

Lani se je nadaljeval trend upadanja dospelih neporavnanih obveznosti. Mesečno je bilo v povprečju 2548 pravnih oseb z dospelimi neporavnanimi obveznostmi, 72 manj kot leta 2022, ki so imele povprečno dnevno 120 milijonov evrov neporavnanih obveznosti, 11 milijonov evrov manj kot leto prej. Največ plačilno nesposobnih pravnih oseb je bilo v gradbeništvu in trgovini.

Nadaljeval se je tudi trend upadanja števila začelih insolvenčnih postopkov. Lani jih je bilo 928 (od tega 872 stečajev), predlani 996 (938), leta 2021 1097 (1016) in leta 2020 1269 (1125). Vpliv inflacije na realne vrednosti je bil lani nekoliko manjši kot predlani, saj je povprečna letna inflacija v letu 2023 znašala 7,4 odstotka, potem ko je bila v letu 2022 pri 8,8 odstotka.

9. 05. 2024

<https://siol.net/>

Stran/Termin:

Naslov: Gospodarstvo lani tudi z realno višjim dobičkom, najbolje Naklada:

Avtor: P. P., STA

Površina/Trajanje: 1,00

Rubrika/Oddaja:

Žanr: SPLETNI ČLANEK

Gesla: POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI

<https://siol.net/novice/slovenija/gospodarstvo-lani-tudi-z-realno-visjim-dobickom-najbolje-v-gradb>
Avtorji:
P. P., STAČetrtek,
9. 5. 2024,
13.05

 1 ura, 18 minut
0,34

podjetje

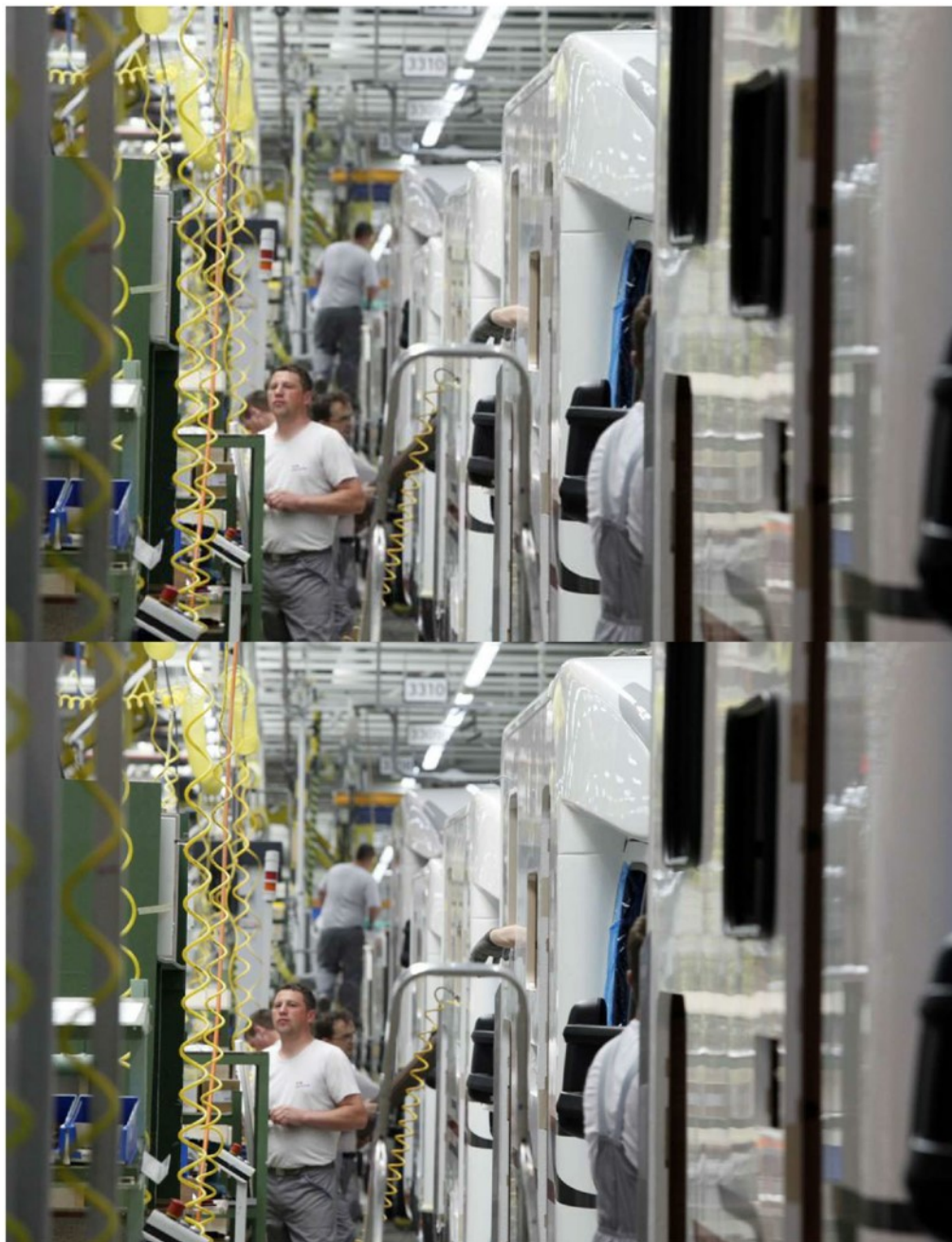
poslovanje

Alpes

gospodarstvo

Aprila število brezposelnih
rekordno nizkoPredsednik Zbornice ob
prodaji Parvite: Ne vemo,
kako se bodo stvari...Stekel postopek stečaja
Javnega podjetja Prekija:
"Iskali smo rešitev, a je..."

Gospodarstvo lani tudi z realno višjim dobičkom, najbolje v gradbeništvu

Povprečna mesečna plača na zaposlenega je bila z 2.218 evri lani nominalno višja za devet odstotkov, realno pa za en odstotek.
Foto: STA

Gospodarske družbe v Sloveniji so lani ustvarile 6,7 milijarde evrov neto čistega dobička, kar je nominalno 10 odstotkov in realno dva odstotka več kot predlani. Neto dodana vrednost na zaposlenega je bila nominalno devet in realno en odstotek višja. Prihodki pa so bili nominalno na enaki ravni, realno pa nižji za sedem odstotkov.

Vpliv inflacije na realne vrednosti je bil lani nekoliko manjši kot predlani, saj je povprečna letna inflacija leta 2023 znašala 7,4 odstotka,

potem ko je bila leta 2022 pri 8,8 odstotka.

Kot kažejo podatki iz oddanih letnih poročil 71.638 gospodarskih družb, ki jih je danes predstavila Agencija za javnopravne evidence in storitve (Ajpes), gre rast neto čistega dobička – torej razlike med dobičkom, ki so ga ustvarile gospodarske družbe skupaj, ter njihovo skupno izgubo – na račun poslovanja velikih in mikro družb, medtem ko je bil pri majhnih in srednje velikih družbah nižji.

"Nad rezultati smo bili pozitivno presenečeni," je na novinarski konferenci v Ljubljani dejala vodja sektorja za statistiko in informiranje na Ajpesu Martina Resnik. Tudi v preteklih letih, v času pandemije covid-19 in nato energetske krize, so bili rezultati presenetljivi, je ocenila, da gospodarstvo kaže odpornost, pritrnila v. d. direktorice Ajpesa **Zdenka Kajdič**.

NOVICE

Skupina NLB v četrtletju s 140 milijoni evrov čistega dobička

Ustvarile skoraj za petino več čistega dobička

Ustvarile skoraj za petino več čistega dobička, skupina NLB v prvem četrtletju 2024 s 140 milijoni evrov neto čistega dobička oz. nominalno 19 odstotkov več kot predlani, mikro družbe 689 milijonov evrov, kar je 20 odstotkov več kot leto prej. Neto čisti dobiček srednje velikih družb je nominalno upadel za dva odstotka na 1,59 milijarde evrov, majhnih družb pa za štiri odstotke na 1,08 milijarde evrov.

Največ neto čistega dobička so ustvarile gospodarske družbe v osrednjeslovenski regiji, 3,2 milijarde evrov oz. 29 odstotkov več kot predlani. Sledila so podjetja savinjske regije s 644 milijoni (+1 odstotek) in podravske regije s 511 milijoni evrov (-9 odstotkov). Najnižji je bil v koroški regiji, 79,5 milijona evrov (-31 odstotkov). Najvišjo rast so zabeležili v posavski regiji, kjer se je neto čisti dobiček več kot podvojil na 298 milijonov evrov.

Prihodki so s 146,5 milijarde evrov nominalno ostali na enaki ravni, realno pa so bili nižji za sedem odstotkov.

AVTOMOTO

Stanje v Evropi: padec dizla in bencina, pa tudi dobičkov

Neto čistega dobička ustvarile predelovalne dejavnosti, 2,01 milijarde evrov, a je bil nominalno za 12 odstotkov manjši kot leto prej. Prihodek teh dejavnosti je bil z 42,1 milijarde evrov na ravni leta prej, neto dodana vrednost na zaposlenega pa je bila za 12 odstotkov manjša, 1,27 milijarde evrov oz. pet odstotkov več. V ugovorni se je neto čisti dobiček povečal za tri odstotke na 1,27 milijarde evrov. Ta dejavnost je ustvarila največ prihodka, 46,4 milijarde evrov oz. tri odstotke manj kot leto prej. Neto dodana vrednost na zaposlenega se je povečala za 11 odstotkov na 63.241 evrov.

Gradbeništvo z najvišjo rastjo neto čistega dobička

Najvišja rast neto čistega dobička je bila v gradbeništvu, za 33 odstotkov na 386 milijonov evrov. Prihodki v panogi so porasli za 19 odstotkov na devet milijard evrov, neto dodana vrednost na zaposlenega pa za 21 odstotkov na 45.629 evrov.

Oskrba z električno energijo, plinom in paro je po predlanski neto čisti izgubi v višini 195 milijonov evrov lani ustvarila 522 milijonov neto čistega dobička. Prihodki so upadli za 12 odstotkov na 12,8 milijarde evrov. Je imela pa panoga najvišjo neto dodano vrednost na zaposlenega med vsemi, s 188.318 evrov je bila višja za 136 odstotkov.

Po neto dodani vrednosti na zaposlenega sta sledila finančna in zavarovalniška dejavnost (149.153 evrov; +100 odstotkov) ter poslovanje

z nepremičninami (121.895 evrov; +11 odstotkov).

Na tujih trgih so gospodarske družbe ustvarile 59,8 milijarde evrov vsch prihodkov oz. šest odstotkov manj kot predlani. Pri tem so se čisti prihodki od prodaje na trgih EU zmanjšali za pet odstotkov na 45,3 milijarde evrov, na trgih zunaj EU pa za deset odstotkov na 14,4 milijarde evrov.

Stroški blaga in storitev so bili za tri odstotke nižji kot predlani. Pri tem so bili stroški energije nižji za en odstotek, stroški plač pa višji za 12 odstotkov.

Povprečne plače višje za devet odstotkov

Povprečna mesečna plača na zaposlenega je bila z 2.218 evri nominalno višja za devet odstotkov, realno pa za en odstotek. Gospodarske družbe so skupno zaposlovale 547.873 oseb, tri odstotke več kot predlani.

Samostojni podjetniki, poročila za lani jih je Ajpesu oddalo 50.282, so imeli skupaj 510,7 milijona evrov neto podjetnikovega dohodka oz. 20 odstotkov več kot leto prej. Prihodki so porasli za 11 odstotkov na 6,5 milijarde evrov, od tega so prihodki na tujih trgih znašali 742 milijonov evrov, oz. šest odstotkov več. Neto dodana vrednost na nosilca dejavnosti in njegove zaposlene je znašala 20.244 evrov, oz. 13 odstotkov več.

Lani se je nadaljeval trend upadanja dospelih neporavnanih obveznosti. Mesečno je bilo v povprečju 2.548 pravnih oseb z dospelimi neporavnanimi obveznostmi, 72 manj kot leta 2022, ki so imele povprečno dnevno 120 milijonov neporavnanih obveznosti, 11 milijonov evrov manj kot leto prej. Največ plačilno nesposobnih pravnih oseb je bilo v gradbeništvu in trgovini.

Nadaljeval se je tudi trend zmanjšanja števila začetih insolvenčnih postopkov. Lani jih je bilo 928 (od tega 872 stečajev), predlani 996 (938), leta 2021 1.097 (1016) in leta 2020 1.269 (1125).

NOVICE

Aprila število brezposelnih rekordno nizko

KAJ BERETE

ZADNJE OBJAVE

PRIPOROČAMO

Ne spreglejte

- Končno razkrita ime in obraz enega najnevarnejših kriminalcev na svetu
 10
- Poslovili so se od Mance Košir #foto
 6,55
- To bodo nove pravice, ki jih boste imeli pri zobozdravniku
 5,35
- Odpoklic, ki šokira: kaj tako ogabnega pa še
 4,08
- Obtoženi Snežič razkril: Dijana Đudić je moja zunajzakonska partnerica
 5,61

Emone plus d.o.o.

Upravljanje in vzdrževanje nepremičnin

NURO
SENČILA

Osebnostni pristop

PLINARNA MARIBOR
SEPI Group

Učinkovite ener

Stampal SB
SLOVENIJA

Kovanje in mehanika obdelava aluminija

AKROL
Vrhunska senčila za najzahtevnejše

Vrhunska senčila za najzahtevnejše

elastomeri

Gumirani, polturbinski zobati koloti

SPORTAL

Kam za vikend: pet pohodniških idej

NOVICE

Kitajski predsednik Ši Džinping krepi sodelovanje z Madžarsko

9. 05. 2024 Radio Slovenija 1

Stran/Termin: 15:30:00

Naslov: Kljub lanskemu zahtevnemu letu so podjetja poslovala Naklada:

Avtor: Zdenka Bakalar

Površina/Trajanje: 00:02:05

Rubrika/Oddaja: DOGODKI IN ODMEVI

Žanr: DIALOGIZIRANO POROČILO

Gesla: POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI

LUČKA MAJCENOVICH: Kljub lanskemu zahtevnemu letu s še vedno visoko inflacijo in obsežnimi poplavami so podjetja poslovala razmeroma dobro. Ustvarila so 6,7 milijarde neto čistega dobička, kar je nominalno desetina več kot leto prej, z upoštevanjem inflacije pa realno dva odstotka več. V podatke niso vključene banke in zavarovalnice.

LUKA BREGAR: Dodana vrednost na zaposlenega se je povečala na 61 tisoč evrov. Zaposlenih je bilo tri odstotke več kot leta 2022. Tudi lani se je nadaljeval trend upadanja in insolvenčnih postopkov. Več poudarkov o lanskem poslovnem letu je zbrala Zdenka Bakalar.

ZDENKA BAKALAR: Za slovensko gospodarstvo je uspešno leto, več podjetij, več zaposlenih, več dobička. Martina Resnik z AJPES-a:

MARTINA RESNIK (AJPES): Vidimo, da so gospodarske družbe uspele doseči rast tako na neto čistem dobičku kot tudi na neto dodani vrednosti na zaposlenega in pa povečale so tudi število zaposlenih.

ZDENKA BAKALAR: Neto dobiček je bil lani 6,7 milijarde, kar je realno dva odstotka več kot leto prej. Neto dodana vrednost na zaposlenega je bila 61 tisoč ali šest tisoč več kot leto prej. V podjetjih je bilo 558 tisoč zaposlenih s povprečno plačo dobrih 2200 evrov. Realno je bila plača višja za odstotek. Več kot polovico od 6,7 milijarde neto čistega dobička odpade na velike družbe. Podjetja so dosegla dobre rezultate, kljub temu, da so tako prihodki kot odhodki ostali na ravni iz leta '22, realno so celo upadli, najbolj uspešna pa so bila podjetja s področja oskrbe z elektriko, plinom in paro, pa tudi s [poslovanjem z nepremičninami](#). Slabše je šlo trgovini. V podjetjih so imeli nižje stroške za elektriko, medtem ko so za plače namenili 12 odstotkov več. Ugodna gibanja se nadaljujejo tudi v prvem trimesečju letos.

9. 05. 2024 www.sta.si

Stran/Termin:

Naslov: Finance o vladni politiki (9. 5.)

Naklada:

Avtor: tsk/jes

Površina/Trajanje: 1,00

Rubrika/Oddaja:

Žanr: SPLETNI ČLANEK

Gesla: NAJEMNA STANOVANJA, GRADNJA STANOVANJ

<https://www.sta.si/3298354>

Tanja Smrekar v komentarju Kje je Golobova svoboda spregledala posel? piše o nekaterih vladnih načrtih iz koalicijske pogodbe, ki se uresničujejo. Med drugim so to po njenem prepričanju višji davki, dodatni obvezni zdravstveni prispevek in ovire pri kratkoročnem oddajanju nepremičnin, medtem ko so načrti v zvezi z [gradnjo stanovanj](#) nerealni. "Na ministrstvu za gospodarstvo pišejo zakon, s katerim bi omejili oddajanje stanovanj in počitniških hiš turistom. Birokratsko bi vse skupaj zapletli z raznimi dovoljenji, občine bi lahko rekly, da na nekaterih območjih posameznik, sobodajalec ne sme kratkoročno oddajati stanovanj, pa čeprav bi bili vaši sosedje za to oziroma čeprav bi šlo za hišo, kjer ste edini lastnik. (...) Dva, celo tri tisoč novih [najemnih stanovanj](#) na leto bi gradila država. Socialnih. Ob tem, ko imamo v Ljubljani praznih okoli 11 tisoč. Gotovo niso vsa takoj primerna za bivanje. A nihče niti poskusil ni narediti prave analize, raziskave, koliko lastnikov teh stanovanj bi ob primernem vložku v stanovanja in ponudbi bilo pripravljenih omenjena stanovanja dolgoročno prepustiti za državna ali občinska [najemna stanovanja](#). (...) Zakaj bi preveč vlagali, če ne vedo, koliko bi morali za zaposlene plačevati v pokojninsko in zdravstveno blagajno? Kakšni bodo nove ovire in novi davki? Kakšne bodo nove obveznosti za druge dajatve, denimo elektroomrežnine?"

10. 05. 2024 Delo

Stran/Termin: 1

Naslov: Prenizka dodana vrednost hromi razvoj

Naklada: 16.187,00

Avtor: Nejc Gole

Površina/Trajanje: 491,31

Rubrika/Oddaja: Naslovna stran

Žanr: NAPOVEDNIK ČLANKA

Gesla: POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI

Prenizka dodana vrednost hromi razvoj

Gospodarstvo Država lahko pomaga s spodbudami za vlaganje v nove tehnologije, inovacije, izobraževanje zaposlenih

Slovensko gospodarstvo je lani ohranilo raven prihodkov iz leta 2022, pri tem pa ustvarilo večji čisti dobiček in zvišalo dodano vrednost. Podrobnejši podatki pokažejo, da so predelovalne dejavnosti v lanskih težjih energetskih razmerah ustvarile 12 odstotkov nižji neto čisti dobiček in imele realno nižjo dodano vrednost na zaposlenega. Zaostajanje dodane vrednosti v industriji za najrazvitejšimi je ključni vzrok za slovensko zaostajanje v razvitosti.

NEJC GOLE

Višji BDP, višji zaslužki in posledično tudi višje plače zagotavlja predvsem gospodarstvo z večjo avtomatizacijo, boljšo organiziranostjo proizvodnih procesov in inovativnimi produkti z več dodane vrednosti, pojasnjuje ekonomist Bine Kordež. A dodana vrednost v industriji, po stalnih cenah, je pri 50 odstotkih povprečja razvitejših članic EU, okoli takšnega odstotka pa se giblje že zadnjih skoraj deset let. Da po tem kazalniku zaostajamo za razvitimi državami, je ključni razlog našega zaostajanja BDP, komentira Kordež.

Steklarna Hrastnik je od leta 2018 do leta 2022 povišala dodano vrednost na zaposlenega z 52.000 evrov na 104.000 evrov. »V Steklarni Hrastnik ocenjujemo, da so za dvig dodane vrednosti ključne strateške investicije, tako v modernizacijo in avtomatizacijo proizvodnje, kot tudi spremembe našega proizvodnega portfelja v smeri vstopa na zahtevnejše premijske trge z višjo dodano vrednostjo,« pojasnjuje generalni direktor Steklarne Hrastnik Peter Čas. Pri tem lahko pomaga tudi država z dodatnimi spodbudami za vlaganje v nove tehnologije, inovacije, izobraževanje zaposlenih ter izboljšanje delovnih procesov.

► **STRAN 10**

Višji BDP, višji zaslužki in posledično tudi višje plače zagotavlja predvsem gospodarstvo z večjo avtomatizacijo, boljšo organiziranostjo proizvodnih procesov in inovativnimi produkti. FOTO LEON VIDIC

10. 05. 2024 **Delo**

Stran/Termin: 10

Naslov: Dodana vrednost ključna za dohitevanje razvitejših

Naklada: 16.187,00

Avtor: Nejc Gole

Površina/Trajanje: 844,98

Rubrika/Oddaja: GOSPODARSTVO

Žanr: POROČILO

Gesla: POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI

Dodana vrednost ključna za dohitevanje razvitejših

Poslovanje Predelovalne dejavnosti so ustvarile 12 odstotkov nižji neto dobiček in imele realno nižjo dodano vrednost na zaposlenega

Slovenske gospodarske družbe so lani ustvarile 146 milijard evrov prihodkov in 6,7 milijarde evrov neto čistega dobička, kar je več kot leto prej. »Gospodarske družbe so vsaj ohranile ali izboljšale vse pomembnejše postavke poslovanja,« je pojasnila Martina Resnik z Ajpesa.

NEJC GOLE

Družbe, ki so predložile letna poročila, so lani ohranile prihodke na ravni iz leta 2022. Največ jih je ustvarila trgovina, 46,4 milijarde evrov, kar je tri odstotke manj kot leto prej, medtem ko so predelovalne dejavnosti ohranile prihodke na 42,1 milijarde evrov. Pri tem so gospodarske družbe povečale neto čisti dobiček na 6,7 milijarde evrov, kar je nominalno deset odstotkov več kot leto prej, realno z upoštevanjem inflacije pa dva odstotka več, je predstavila vodja sektorja za statistiko in informiranje na Ajpesu.

Gospodarske družbe so povečale število zaposlenih za tri odstotke, na 547.873, ter neto dodano vrednost za 12 odstotkov nominalno oziroma pet odstotkov realno. Tako je dodana vrednost na zaposlenega lani znašala 61.003 evre, leto prej pa 55.688 evrov. To je devetodstotno povišanje, a z upoštevanjem inflacije je povišanje

- Gospodarske družbe so lani povečale neto dobiček.
- Višja produktivnost v industriji je nujna za višje plače.
- Ukrepi države lahko pomagajao.

enoodstotno. »Osem dejavnosti dosega neto dodano vrednost na zaposlenega nad slovenskem povprečjem, enajst pa pod njim. Najvišjo ustvarjajo panoge preskrbe z električno energijo, plinom in paro, finančne in zavarovalniške dejavnosti ter poslovanje z nepremičninami,« je naštel Martina Resnik.

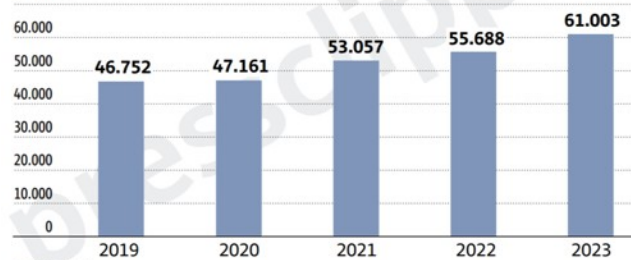
Predelovalne dejavnosti so med tistimi, ki dosegajo podpovprečno dodano vrednost na zaposlenega – 59.441 evrov. To je nominalno tri odstotke več kot leto prej, a z upoštevanjem inflacije štiri odstotke manj.

Zaostanek za najrazvitejšimi

Ekonomist Bine Kordež je pred časom v *Delu* analiziral dodano vrednost v industriji in storitvah. Če pogledamo dodano vrednost na zaposlenega, po stalnih cenah,

Neto dodana vrednost na zaposlenega

v evrih

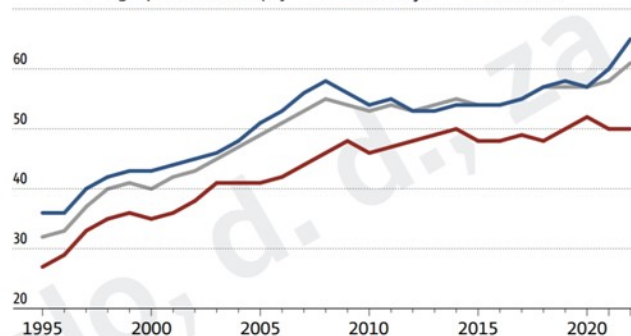

DELO Vir: Ajpes

Dodana vrednost na zaposlenega v Sloveniji

tekoče cene, delež glede na razvitejšo članico

— gospodarstvo skupaj — industrija — storitve

DELO Vir: Eurostat

V Steklarni Hrastnik je dodana vrednost na zaposlenega od leta 2018 do 2022 zrasla z 52.000 evrov na 104.000 evrov. FOTO JURE ERŽEN

je ta v industriji od leta 1995 do 2022 zrasla s 15.000 na 48.000 evrov. Opazen skok je bil po koronem letu 2020, ko se je povečala s 44.000 na 48.000 evrov.

Dodana vrednost na zaposlenega je bila v predelovalnih dejavnostih lani realno nižja kot leto prej.

A mednarodna primerjava prikaže manj spodbudno sliko. »Čeprav je v Sloveniji produktivnost, merjena z dodano vrednostjo na zaposlenega, najvišja v industriji, v teh dejavnostih najbolj zaostajamo za razvitimi državami. To je ključni vzrok za zaostajanje našega BDP,« komentira Kordež. Dodana vrednost v industriji, v stalnih cenah, je namreč pri 50 odstotkih povprečja razvitejših

članic EU. Okoli takšnega odstotka se giblje že skoraj deset let. »Povprečni švedski delavec ustvari v industriji kar 126.000 evrov dodane vrednosti po tekočih cenah, slovenski pa le 50.000. To švedskemu zaposlenemu zagotavlja skoraj dvakrat višjo plačo (po kupni moči sicer ne), seveda tudi višje dobičke, pa tudi potrebo po manjšem številu zaposlenih v teh dejavnostih,« ponazarja Kordež.

Ta pojasnjuje, da se višji BDP, višji zaslužki in posledično tudi višje plače v državah zagotavljajo predvsem v gospodarstvu z večjo avtomatizacijo, boljše organiziranostjo proizvodnih procesov in inovativnimi produkti z več dodane vrednosti: »Samo z vlaganji in obvladovanjem proizvodnih procesov

Za dvig dodane vrednosti so ključne strateške investicije, tako v podozobitev in avtomatizacijo proizvodnje kot tudi spremembe našega proizvodnega portfelja, pravi generalni direktor Steklarne Hrastnik Peter Čas.

na podlagi znanja se bomo lahko še naprej približevali produktivnosti bolj razvitih držav, čeprav verjetno vedno počasneje.«

Kako je steklarne podvojila dodano vrednost

To je v praksi uspelo Steklarni Hrastnik, kjer je dodana vrednost na zaposlenega od leta 2018 do 2022 zrasla z 52.000 evrov na 104.000 evrov. »V Steklarni Hrastnik ugotavljamo, da so za dvig dodane vrednosti ključne strateške investicije, tako v posodobitev in avtomatizacijo proizvodnje kot tudi spremembe našega proizvodnega portfelja v smeri vstopa na zahtevnejše premijske trge z

višjo dodano vrednostjo. Obenem je ključno vlaganje v zaposlene, v njihovo kontinuirano izobraževanje, prekvalificiranje in podobno,« pojasnjuje generalni direktor Steklarne Hrastnik Peter Čas.

Po njegovih besedah na poslovanje podjetja, vključno z rastjo dodane vrednosti, vplivajo razmere na domačem in tujih trgih, prav tako pa tudi politika države, ki lahko z različnimi ukrepi pripomore k ustvarjanju višje dodane vrednosti: »Tu lahko države aktivno prispevajo z dodatnimi spodbudami, recimo za vlaganje v nove tehnologije, inovacije, izobraževanje zaposlenih ter izboljšanje delovnih procesov. Potem so še nove priložnosti na področju krožnega gospodarstva, kjer podjetja samostojno ne morejo narediti večjih prebojev brez ustreznega regulatornega

okolja, kot je, recimo, urejen sistem reciklaže odpadnega stekla in črepinj, ki bi se nato lahko vračale v proizvodnjo ter pomembno vplivale tudi na trajnostni vidik poslovanja podjetij v panogi.«

Pri storitvah bliže razvitim

Za primerjavo: dodana vrednost v storitvah raste počasneje kot v industriji, a v tej panogi je Slovenija na 65 odstotkih najrazvitejših članic. V gostinstvu, denimo, se dodana vrednost povečuje z višjimi cenami. »Produktivnost se je s sodobnimi tehnologijami in novimi inovativnimi produkti marsikje močno povečala tudi v storitvenem sektorju. Toda natakav v boljši restavraciji danes ne postreže nič več gostov kot nekdanj, a višja kakovost v takšnem lokalu vpliva na višje cene in prinese tudi višjo dodano vrednost na zaposlenega (torej višjo produktivnost po tem kazalniku),« pojasnjuje Bine Kordež.

10. 05. 2024 Dnevnik

Stran/Termin: 9

Naslov: Jankovič: Namesto remize stanovanja in park

Naklada: 15.822,00

Avtor: Vanja Brkič

Površina/Trajanje: 684,83

Rubrika/Oddaja: LJUBLJANA

Žanr: POROČILO

Gesla: STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE, NAJEMNA STANOVANJA,

MESTNI PRAZNIK

Jankovič: Namesto remize stanovanja in park

Ob včerajšnjem prazniku Ljubljane je župan podelil naziva častna meščanka in častni meščan Julijani Žibert in Janezu Koželju. V slavnostnem nagovoru je napovedal, da nameravajo po selitvi remize Ljubljanskega potniškega prometa v Stanežiče na sproščnem zemljišču v Šiški zgraditi najemna stanovanja in urediti tretji največji park v Ljubljani.

Vanja Brkič

Včerajšnji 9. maj je občina že tradicionalno počastila s slavnostno sejo mestnega sveta na ljubljanskem gradu. Ob tej priložnosti je župan **Zoran Jankovič** podelil priznanja in nagrade ter napovedal ključne občinske projekte. Spomnil je, da občina že nekaj časa načrtuje gradnjo naselja v Stanežičah, ki bo poleg stanovanj imelo tudi vrtec, šolo, zdravstveni dom in drugo infrastrukturo. Dodal je, da nameravajo tja preseliti še remizo Ljubljanskega potniškega prometa, ki da bo imela delavnice vkopane v podzemni etaži.

Letos začetek gradnje 300 mestnih stanovanj

Zaradi selitve remize v Stanežiče pa mu je podžupan Rok Žnidaršič predstavil izzivalen predlog. »Izziv je bil, kaj narediti z zemljiščem Ljubljanskega potniškega prometa v križišču Celovške in Litostrojske. Veliko je pet hektarjev. Zahvala Roku, ker je vztrajal. Ker tam bomo na približno 5000 kvadratnih metrih zgradili približno 500 mestnih stanovanj ob Litostrojski in Celovski,« je razkril Jankovič. Preostanek 45.000 kvadratnih metrov zemljišča pa bodo preuredili v park. »V Šiški bodo imeli tretji največji park v Ljubljani,« je dejal župan in omenil, da bosta večja le Tivoli in Šmartinski park. Priznal je, da je sam pri sebi razmišljal, ali je tako pogumen, da sprejme ta izziv.

Dejal je, da občina v letošnjem letu gradi 300 stanovanj in zavetišče za brezdomce ob Poljanski cesti. V Zvezni ulici javni stanovanjski sklad gradi 87 stanovanj, maja naj bi se začela gradnja soseske Rakovajelša I z 99 stanovanji, začel pa se je že tudi postopek izbora izvajalca

Letošnje najvišje priznanje, naziva častna meščanka in častni meščan, sta prejela svetnika z Liste Zorana Jankovića Julijana Žibert in Janez Koželj. Luka Cjuha

za gradnjo soseske Litijska-Pesarska s 97 stanovanji. Prihodnje leto bo sklad po Jankovičevih besedah začel še gradnjo soseske na Povšetovi. Tam je načrtovanih 361 stanovanj. Želi si, da bi se z vlado dogovorili o skupni gradnji stanovanj ob Cesti dveh cesarjev, kjer je po njegovi oceni mogoča gradnja 700 stanovanj.

Na kulturnem področju bo občina še letos začela prenovo Palače Cukrarna, ki bo postala mladinski center. Čakajo tudi na gradbeno dovoljenje za miniplexs kino v podhodu Ajdovščina. Kot kronski projekt na področju kulture pa je župan navedel dokončanje Baragovega semenišča za Bežigradom. Letos naj bi bili dokončani kopaljšči Ilirija in Vevče, občina pa naj bi začela tudi gradnjo Atletskega centra Ljubljana.

Čeprav gre za sporne projekte, Janković vztraja, da bo občina dokončala kanal CO in začela pripravo dokumentacije za gradnjo sežigalnice na Barju. Priznal je, da ga še vedno »muči prenova osrednje ljubljanske tržnice vključno z gradnjo podzemne parkir-

ne hiše«, vendar ni povedal, v kateri fazi razvoja je projekt.

Včerajšnje seje se premier Robert Golob ni utegnil udeležiti, a je njegovo vlado zastopala številna ministrska ekipa. Janković je v govoru izpostavil, kaj na magistratu pričakujejo od države. Med drugim je omenil izvedbo protipoplavnih ukrepov ob Savi, omejitev kratkoročnega oddajanja stanovanj turistom in zagotovitev 1000 dodatnih postelj za študente. Upa, da se bo vlada vendarle odločila za gradnjo sodne stavbe za Bežigradom.

Janković bi Čeferina preselil iz Lyona v Bruselj

V pričakovanju volitev v evropski parlament se je Janković dotaknil tudi razmer v Evropski uniji, ki je včeraj praznovala dan Evrope. »Evropska unija je danes pred velikim preskusom. Vprašanje je, v katero smer se bo obrnila. Ali bomo ostali na tem, da nimamo svojega lastnega mnenja, da nimamo svojega poguma, da vodimo to Evropo tako, kot mislimo, da je treba, in se bomo prepustili, da sledimo

V govoru je župan izpostavil, kaj na magistratu pričakujejo od države. Med drugim je omenil izvedbo protipoplavnih ukrepov ob Savi, omejitev kratkoročnega oddajanja stanovanj turistom in zagotovitev 1000 dodatnih postelj za študente.

nekim drugim silam. To se v dvajsetih letih ni izkazalo kot dobro. Na območju Evrope nastajajo nova vojna žarišča,« je dejal Janković. Prepričan je, da Evropska unija potrebuje močno vodstvo, ki bo takoj zahtevalo končanje vojne v Ukrajini in Gazi. Zagovarjal je stališče, da je treba Evropsko unijo širiti na vse države s slovansko dušo, predvsem Ukrajino in Rusijo. Zavzel se je tudi, da namesto za oboroževanje Unija denar nameni za ustanovitev posebnega sklada za obnovu Ukrajine in Gaze. »Ponudil sem se, da s profesorjem Koželjem, ki je častni meščan, ki je sreča tega mesta, greva Mariupol gra-

Letošnji prejemniki občinskih priznanj

PODATKI MOL

Prejemnika nazivov častna meščanka in častni meščan

Julijana Žibert
Janez Koželj

Prejemniki nagrad glavnega mesta

Robert Pešut - Magnifico
Waldorfska šola Ljubljana
zavod Katoliška mladina
Anton Podobnik
mag. Robert Martinčič

Prejemniki plaket glavnega mesta

Rafko Irgolič
skupina inštruktoric in inštruktorjev SIM-centra Zdravstvenega doma Ljubljana
Slovensko združenje za pomoč pri demenci Spominčica
Andrej Razdrih
Igor Vidmar
društvo Delavska svetovalnica
Umetnostnozgodovinski študijski krožek Spoznajmo svoje mesto in domovino

dit na novo. Če naju bodo vzeli, če ne bova že prestara,« je pripomnil župan.

V govoru o razmerah v Evropi in po svetu se je navezal na poskus nekaj največjih nogometnih klubov, da bi ustanovili posebno elitno nogometno ligo, in na to, kako ga je predsednik Uefe Aleksander Čeferin zaježil. Po Jankovičevih besedah je Čeferin, »ki je njegov prijatelj«, ta poskus »demokratsko, a vendar odločno ustavil. Ne z močjo predsednika, ampak z argumenti je dokazal, da to pomeni propad evropske nogometne zveze. Danes lahko rečemo, da so vsi klubi razen treh na njegovi strani. Vse nogometne zveze stojijo za njim. In predvsem so svoj glas dvignili navijači, ki so mu dali prav. Moj predlog je mogoče bo nekdo tako pameten v Evropski uniji, da bo gospoda Čeferina samo premestil iz Lyona v Bruselj. Pa naj to, kar je naredil v nogometu, naredi še tam,« je dejal Janković in pripomnil, da Evropska unija resnično potrebuje dobro vodstvo. Občane pa je povabil, naj se udeležijo prihajajočih evropskih volitev. x

10. 05. 2024 Mladina

Stran/Termin: 18

Naslov: Krivi za vse

Naklada: 14.699,00

Avtor: Jure Trampuš

Površina/Trajanje: 2.843,51

Rubrika/Oddaja: LEVICA

Žanr: POROČILO

Gesla: STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE, NAJEMNA STANOVANJA,

Asta Vrečko, ministrica za kulturo, je koordiniranje stranke prevzela lani, potem ko je Luka Mesec zaradi sporov z »levim krilom stranke« odstopil. Danes trdi, da je Levica še vedno tisto, kar je bila nekoč, da pa je včasih mržnjo, ki se z leve in z desne zgrinja nad stranko, »težko prenašati«. / Foto: Borut Krajnc

Mladina 19 / 10.05.2024

Levica

KRIVI ZA VSE

Stranka Levica, ki si v vladi prizadeva za bolj solidarno družbo, postaja tarča napadov z vseh strani

Piše: Jure Trampuš

Od volitev sta minili dve leti, od začetka delovanja vlade 21 mesecev. Vmes se je zgodilo marsikaj, poplave, zaostale reforme, spori v poslanskih skupinah, referendum, razočaranje, nepremičninske afere, prišla sta streznjenje javnosti in spoznanje, da politika ni vsemogočna. Ostala pa so pričakovanja, ostale so obljube. Največ pričakovanj je v vladi zbujala stranka Levica, prvič je vstopila v vlado, prvič je Slovenija dobila vladno stranko, ki je ponosna na leve politične ideje. Pa je Levica storila prav? Ali lahko ta stranka v vladi Roberta Goloba sploh izpolni obljube, ki jih je dala volivcem?

Za začetek za hip skočimo nazaj do 1. maja, v čas kresov, sindikalnih govorov, nagljev in rdečih zastav, protestov v Nemčiji, Carigradu, Parizu in Atenah. Skočimo tudi v Ljubljano, kjer je 1. maj poleg tradicionalnega piknika na Rožniku prinesel prvomajski govor župana Zorana Jankovića na vrhu ljubljanskega Rožnika, v katerem je – času in zbrnemu občestvu primerno – napovedal konec kapitalizma. Takole je dejal: »Jaz trdim, da bo takšen kapitalizem prej ali slej odšel, ne vem, na kakšen način, ne vem, ali bo z uporomo ali bo enostavno z razumevanjem, da smo vsi ljudje in da vsi pač želimo normalno živeti.«

Poleg omenjenih folklorno-sindikalističnih obredov, o katerih si ne mislimo nič slabega, se je v prestolnici tistega majskega dne zgodilo še nekaj. V središču Ljubljane se je po več kot ducatu let zbrala množica protestnikov, ki so ob prazniku dela opozarjali, da kapitalizem in izkoriščanje ne poznata meja

in da sta doma tudi v Sloveniji in v njeni vladi. »Zaslužimo si dostojno delo, ne pa praznega životarjenja,« je na Kongresnem trgu pred mikrofoni dejala Mojca Žerak, predstavnica sindikata Mladi plus. »Atipične oblike dela že več let izpodrivajo redne zaposlitve, pojavljajo se nove oblike dela, vedno bolj prekarnе. Varne, trajne, dostojne zaposlitve postajajo za vedno več delavcev utopija, ne pa realnost.« Nato je s prstom pokazala na vlado Roberta Goloba: »Aktualna vlada je pred volitvami obljubljala rešitve, tudi v koalicijsko pogodbo so zapisali, da se bodo sistemsko lotili prekamnosti, zdaj smo na polovici mandata, rešitev pa še vedno ni.«

Mojca Žerak ni bila edina, ki je bila kritična do vlade. Aljaž Pevec iz civilnodružbene koalicije Stanovanjski blok se je med govorom upravičeno vprašal, kdo si lahko danes privoščiti stanovanje, to osnovno človekovo pravico, zapisano v slovenski ustavi. Premožni stanovanja razumejo kot orodje, s katerim oplajajo kapital, kot orodje, s katerim bogatijo na račun tistih, ki nimajo stanovanj. »Naše vlade druga za drugo vztrajno ignorirajo in s tem podpirajo obstoječe stanje, ki omogoča in spodbuja uporabo stanovanj kot spekulativnih naložb. Vztrajajo s stanovanjsko politiko, prepuščenno prostemu trgu, ki poganja strmo rast družbene neenakosti. Zato zahtevamo, da se nemudoma prepove oddaja stanovanj za kratkoročno oddajo turistom, da se vzpostavi nadzor in regulacija najemnega trga, da se zameji višina najemin in se vzpostavi resen progresiven nepremičninski davek.«

Zahteve Mojce Žerak in Aljaža Pevca so smiselne in politično uresničljive.

Na začetku na hitro odgovorimo na očitke o zanemarjanju izkoriščanja na trgu dela. »Protesta za prvi maj ne razumem kot kritike, nasprotno, razumem ga kot legitimni pritisk na vlado, da uresniči zaveze, zapisane v koalicijski pogodbi,« pravi državni sekretar na ministrstvu za delo Dan Juvan. »Na ministrstvu imamo študijo o prekarnem delu, ki je nastala pod vlado Marjana Šarca. Ta študija je okvir za nastajajočo strategijo o prekarnem delu, ki je v normativnem načrtu vlade za letos. Izhodišča za pravo strategije so v medresorskem usklajevanju, potem pridejo na vrsto socialni partnerji, na koncu naj bi jo sprejel parlament. Trenutno nimamo pravne definicije, kaj je prekamnost, a ta obstaja, v Sloveniji na takšen način dela več deset tisoč ljudi, med njimi je veliko kuharjev, natakarjev, dostavljavcev ali tistih, ki delajo v trafikah. Vsi ti ljudje pa bi morali biti zaposleni.« Juvan v času usklajevanja strategije pričakuje pritiske, a ne velikih gospodarskih subjektov, tam so delavci praviloma zaposleni. »Utegne se zgoditi, da bodo strategiji nasprotovali tisti delodajalci, pri katerih so pogosta prikrita delovna razmerja, denimo v turizmu in gostinstvu.«

To, kar govori Dan Juvan, je morda res, a vlada in z njo Levica sta imeli na voljo že dve leti, da sprejmeta omenjeno strategijo.

Levi in liberalni

Slovensko vlado vodi Robert Golob. Teško bi ji očitali, da nima poslušna za socialno državo in leve politike, hkrati pa ne moremo zapisati, da Golob vodi levo vlado. Edina res leva koalicijska stranka je Levica. Ima izrazito levičarski politični program – govori o gospodarstvu

Levica

Mladina 19 / 10. 05. 2024

Nič radikalnega ni bilo v Levici, radikalen je slovenski politični prostor, kjer so zahteve po sindikalnem organiziranju ali dostojni plači razumljene kot relikv komunističnega.

Miha Kordiš je še zmeraj poslanec in član Levice. Po daljši odsotnosti se je konec aprila vrnil v parlamentarne klopi. Strankine politike ni nehal kritizirati. Na Facebooku je denimo izhodišča pokojninske reforme označil za neoliberalna in v nasprotju z zavezami Levice. Ker so podrobnosti reforme tajne, je dodal, da bo začuden, a vesel, če se moti. /Foto: Borut Krajnc

po meri človeka in ne kapitala, o solidarnosti, o pravičnih davkih, o demokraciji. Kar je logično, stranka Levica je zrastle iz politične tradicije delavskih bojev in socialističnih gesel. Kljub temu se danes, dve leti po volitvah, ustvarja vtis, da je Levica, stranka, ki se je v parlament prebela z marksističnimi slogani, pozabila na svoje poslanstvo. In da postaja, prosto po samovoljnem Mihi Kordišu, stranka elitizma in malomeščanstva, ki vzdržuje neoliberalni status quo.

A vedeti je treba, da je bila Levica, katere člani so se pred ducatom let kalili na predavanjih Delavsko-punkerske univerze na Metelkovi v Ljubljani in se zbirali na Inštitutu za demokratični socializem, vseskozi le navidezno protisistemska stranka. Slovenski mediji in politiki so njenim članom nadeli oznako, da gre za radikalne levičarje, o njenem političnem programu pa je nekoč odločalo celo ustavno sodišče. A kot smo zapisali, je šlo za privid. Nič radikalnega ni bilo v Levici,

radikalen je slovenski politični prostor, kjer so zahteve po sindikalnem organiziranju ali dostojni plači razumljene kot ostanek komunizma. To, kar Levica zadnjih deset let zagovarja v Sloveniji, je nekaj, kar so zagovarjale klasične evropske socialdemokratske stranke. Teh danes sicer ni več.

Levica je v svoji zgodovini doživela tri velike politične shizme, prvo, ko je postala politična stranka, drugo, ko je vstopila v parlament, in tretjo, ko je vstopila v vlado. »Levica je morala preživeti veliko transformacijo. Kot ste lahko videli, smo morali, če želimo urediti tisto, kar smo obljubili volivcem, žal, glavno bitko izbojevati doma. To, priznam, je bilo zame eno od najbolj napornih obdobjev v življenju,« o dogajanju v Levici in lanskem prelomu z levim krilom razmišlja Luka Mesec.

»Osnovne ideje Levice se niso spremenile, ideja naše stranke je ekososialistična. A zavedamo se, v kakšnem sistemu živimo, zato si ga želimo spremeniti, da bi živeli v družbi, kjer sta na prvem mestu človek in narava, ne pa dobiček. Levici se pogosto očita, da drsi proti sredini, da postaja socialdemokratska stranka, in občasno res zavzame takšno strukturno mesto, a zgolj zato, ker je to bolj ali manj izpraznjeno. Tako je Levica tudi nastala, da smo s svojimi idejami in predlogi tranzicijsko politiko, ki je bila večinoma neoliberalna, potiskali v bolj socialno smer, v levo,« pravi koordinatorica stranke in ministrica za kulturo Asta Vrečko. »Že deset let, odkar obstajamo, govorimo, da v naših idejah ni ničesar radikalnega, borimo se za minimalno plačo, enakopravnost, za javno šolstvo in zdravstvo, stanovanja, trajnostni razvoj in ohranjanje narave. To so povsem osnovne pravice in temelji socialne države. V Sloveniji se zdi, da smo na to kar pozabili, čeprav uspeh naše države temelji prav na tem. V Levici pa seveda nasprotujemo kapitalizmu kot produkcijskemu sistemu, saj je njegovo bistvo izkoriščanje ljudi in narave za maksimizacijo profita elite. Želimo si nasprotno, blaginjo za vse, tudi prihodnje generacije.«

Spopad za dostojne pokojnine

Levica je v vladi prevzela tri ministrstva, precejšen zalogaj za stranko, ki nima niti velikega kadrovskega bazena niti velike politične moči. Luka Mesec je tako prevzel ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, poleg drugega pa si je zastavil izvedbo pokojninske reforme. Pravzaprav si je ni zastavil, reforma pokojninskega sistema je povezana s sredstvi

Mladina 19 / 10.05.2024

Levica

21

Luka Mesec pravi, da obstajajo rdeče črte, ki jih levica ne bo prestopila. »Obstajajo stvari, prek katerih v Levici ne bomo šli. Ta točka so zame stanovanja. Stanovanjska kriza je najhujša socialna kriza v Sloveniji.«

Trije ministri stranke Levica: Asta Vrečko, ministrica za kulturo, Luka Mesec, minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ter Simon Maljevac, minister za solidarno prihodnost. / Foto: Luka Dakskobler

evropskega Načrta za okrevanje in odpornost, kar je »zakrivila« vladna Janeza Janše. In ravno pri pokojninski reformi je dobro vidno, kje so težave sedanje vlade. Na kratko – stvari tečejo izredno počasi.

»Lani je vlada izvajala progresivno levo-sredinsko politiko. Prenovila je zakon o delovnih razmerjih, stanovanjsko politiko končno postavila v središče pozornosti, odpravila dopolnilno zdravstveno zavarovanje, uvedla prispevek za dolgotrajno oskrbo. Vlada prav tako ni popustila zdravnikom, se je pa kot rezultat vsega tega v drugi polovici leta začel spopad z interesnimi skupinami, kar je vplivalo na njeno delo in ga včasih tudi ohromilo,« pravi Luka Mesec.

Tipičen primer je potek pokojninske reforme. Izhodišča zanjo so bila pripravljena že junija lani, potem so prišle počitnice, poplave, prišla je nesmiselna zamisel predsednika vlade o rekonstrukciji vlade in skrčenju števila ministrstev. Tako se vse do letošnjega leta z izhodišči za reformo ni zgodilo nič, šele letos se je Luki Mescu in njegovemu državnemu sekretarju Igorju Feketiji uspelo pogajati z ministrstvom za finance o tem, kakšni naj bi bili obrisi te reforme. Več kot pol leta je vse skupaj teklo v prazno, ko pa so se začeli pogovarjati, so se pokazale razlike.

»Evropska komisija je imela projekcijo, da bo naš pokojninski sistem eksplodiral, da bomo do leta 2050 zanj namesto sedanjih dobrih desetih odstotkov BDP namenili 16 odstotkov. Zato smo za uvod v pokojninsko reformo najprej z njimi začeli mesece trajajoča pogajanja in polemiko o njihovem modelu. Z domačimi strokovnjaki za pokojninski sistem, ki jih je koordiniral državni sekretar Igor Feketija, smo pokazali, da je njihov model utemeljen na napačnih izhodiščih. Ena od teoretskih predpostavk je bila, da Slovenci vstopimo na trg dela s polnoletnostjo in oddelamo 40 let do 58 leta, nato pa čakamo na upokojitev. Ko smo te stvari popravili, se je pokazala precej manj distopična projekcija – brez pokojninske reforme bi stroški za pokojnine zrasli na 13,8 odstotka do leta 2050 in ne na 16 odstotkov,« pravi Luka Mesec. To skratka pomeni, da pokojninska reforma ne bo tako drastična, kot se je napovedovalo. »Pokojninska reforma ima dva cilja: sprogramirati sistem tako, da ne bo nihče z izpolnjenimi pogoji za upokojitev pristal pod pragom tveganja revščine, tega današnji sistem ne izpolnjuje, hkrati pa zagotoviti, da stroški za pokojnine na srednji rok ne zrastejo čez 11 odstotkov BDP.« Ta delež je daleč od grozeče nevzdržnosti. Francija je za pokojnine dajala 14 odstotkov svojega BDP, temu pa so sledili Macronova reforma,

množični protesti ter nasilje na ulicah.

Levica si je torej zamislila gradualistično pot. V izhodišču je predlagala, da se delovna doba ne podaljšuje, postopoma pa se zvišuje upokojitvena starost – po predlogu Levice naj bi se za tiste, ki imajo 40 let delovne dobe, s 60 let zvišala na 62, za tiste, ki je nimajo, pa s 65 na 67. Postopoma naj bi se podaljševalo tudi referenčno obdobje za izračun pokojnine, hkrati naj bi se povečal odmerni odstotek, torej bodo pokojnine samodejno višje, spremenil pa bi se še način indeksacije pokojnin, da bi bile odvisne od rasti plač in od inflacije.

Ministrstvo za finance naj bi imelo drugačen pogled. Spodbudili so ga »ekonomski jastrebi« iz vladnega sveta za makroekonomska vprašanja, ki so zagovarjali podaljšanje delovne dobe, nižji odmerni odstotek in do proračuna prijaznejšo indeksacijo. V obtoku je bila celo zamisel, da bi ministrstvo za finance vsako leto samo določilo, koliko se bodo glede na rast življenjskih stroškov zvišale pokojnine. To z drugimi besedami pomeni, da bi bilo zvišanje vedno znova odvisno od stanja v proračunu, ne pa od zakonsko določenih meril. Levica je vseskozi poudarjala »blaginjo upokojencev«, ministrstvo za finance pa

Tema
KRIVI ZA VSE

Levica

Mladina 19 / 10.05.2024

»Kar zahtevamo v Levici, je velika politična sprememba, zato je čutiti nekaj nelagodja, pa četudi je 100 milijonov evrov na leto za državo majhen znesek. Dunaj na leto za javna stanovanja nameni 500 milijonov evrov.«

Leva politika ni doma le v vladi, na protestu ob 1. maju so se zbrale različne civilnodružbene organizacije in od vlade, torej tudi od stranke Levica, zahtevale, naj uresniči obljube. /Foto: Luka Dakskobler

»vzdržnost proračuna«. Vmes so se pojavile tudi radikalne zamisli o postopnem zviševanju upokojitvene starosti na 67 ali celo 69 let, a naj ne bi bile več aktualne. Kakšen bo končni izpleten, ni jasno, saj so izhodišča še tajna, romala bodo v ekonomsko-socialni svet, potem jih bo sprejela vlada, reforma naj bi bila poslana v parlament do konca leta.

Pri preigravanju teh možnosti gre bolj za politično vprašanje kot za finančno. Vlada si prihodnje leto ne more privoščiti tega, kar se je dogajalo na francoskih ulicah, hkrati ministra Klemna Boštjančiča iz Bruslja vseskozi opozarjajo, da je čas sveta brez fiskalnih meril minil. Eden izmed tistih, ki zagovarjajo drastične reze v pokojninski sistem, je nekdanji premier Anton Rop, s katerim se je minister za finance že sestel. Rop je v intervjuju za Večer rekel, da bi kakršnokoli povečanje odmerne stopnje, pri čemer vztraja Levica, povzročilo, da pokojninski sistem ne bi bil več vzdržen. Konec devetdesetih let prejšnjega stoletja, ko je bil Anton Rop minister za delo in je izpeljal svojo pokojninsko reformo, so na ulicah sicer protestirale res velike množice.

Vprašanje pokojnin pa ni edino, pri katerem se kaže nesoglasje med ministrstvom

za finance in Levico. Nejasno je, kaj se bo zgodilo z nadomestili za brezposelnost, kako visoki bosta spodnja in zgornja meja in kako bosta – to si želi Levica – vezani na določen odstotek minimalne plače. Ta novela je v usklajevanju že več mesecev. Prav tako ni jasno, ali bodo pripravljene spremembe varstvenega dodatka in kdaj bo sprejeta sprememba zakona o javnem interesu za kulturo, ki bi omogočila kolektivno pogodbo za samozaposlene v kulturi in bi veljala za javne zavode in agencije. Zato je potrebna manjša zakonska sprememba, ki pa je trenutno še vedno v koalicijskem usklajevanju. Kdo ve, zakaj traja tako dolgo, morda se čaka na reformo plač v javnem sektorju, morda pa se tako le merijo moči v politiki.

»Ministrstvo za finance je varuh javnih financ in s tega vidika je njegova apriorna skepsa do čezmernih sistemskih izdatkov razumljiva. Po drugi strani smo se v koalicijski pogodbi zavezali reformnim projektom, ki bodo premaknili stvari, ki stojijo zadnjih 20, 30 let. Takšni ukrepi pa prinesejo sistemske finančne posledice. Zato politike ne smemo voditi samo s stališča fiskalnih posledic, treba je gledati celotno sliko,« o politiki ministrstva za finance razmišlja Asta Vrečko. »V

Levici smo močno nasprotovali varčevanju na plečih ljudi med prejšnjo gospodarsko krizo, imeli smo prav, saj posledice takratnih napačnih odločitev saniramo še danes. Govorim o plačni reformi, zaposlovanju, privatizaciji podjetij ... Prav tako ne moremo uvesti delujočega sistema dolgotrajne oskrbe, graditi stanovanj brez finančnih vložkov, zato je nujna davčna reforma, ki bo celostno pregledala in prevetrila davčno politiko, na odhodkovni in na prihodkovni strani, z nepremičninskim davkom vred. Le tako se lahko ustvari okolje za dostojno življenje ljudi, socialno državo in delujoče zdravstvo.«

Stanovanja

Drugi res velik projekt koalicije in Levice je gradnja novih javnih stanovanj. Tudi zato (in zaradi dolgotrajne oskrbe) je nastalo ministrstvo za solidarno prihodnost, ki ga vodi Simon Maljevac. Po dveh letih vladnega mandata je minister še vedno optimističen. »Cilj je jasen, do konca mandata želimo, da je v gradnji 5000 stanovanj, za zdaj nam kaže dobro.«

Lani je vlada s 25,5-milijonsko dokapitalizacijo okrepila Stanovanjski sklad Republike Slovenije. Gradnja projektov se je zaradi te finančne pomoči pocenila, to pa naj

Mladina 19 / 10.05.2024

Levica

23

Glavni konflikt, ki ga v političnem prostoru sproža Levica, ni spopad med njo in silami skrajne desnice. Glavni konflikt povzroča odnos Levice do kapitala. Levica zagovarja socialno državo in javne storitve, kar pomeni višje davke in obdavčitev najbogatejših.

bi prineslo nižje najemnine. Gre za stanovanja na Dolgem mostu v Ljubljani, v naselju Podbreznik v Novem mestu pa na Jesenicah, v Kranju, Lukovici, Lendavi, Podutiku, Mariboru. Hkrati je država v okviru Načrta za okrevanje in odpornost lani s 16 milijoni evrov podprla gradnjo 324 stanovanj, letos naj bi se zaključilo še 19 projektov v vrednosti 41 milijonov evrov, s čimer bo zgrajenih 698 stanovanj.

Zgodba o dokapitalizaciji sklada naj bi se letos ponovila. »Vedno, ko pride do točke financ, so pogovori težki. Verjamem, da bo druga dokapitalizacija za republiški stanovanjski sklad zelo kmalu, ta denar bo namenjen projektom na lokalni ravni in tukaj je bilo res nekaj usklajevanja z ministrstvom za finance,« pravi minister Simon Maljevac. Po naših podatkih se je zapletlo pri vprašanju, s kolikšno obrestno mero bo republiški stanovanjski sklad posojal denar lokalnim skladom in ali bo država to obrestno mero, kar bi bilo smiselno, subvencionirala. »Res smo imeli nekaj razprav na to temo, naš cilj je dunajski model financiranja, torej sistem posojil, ki je ugodnejši od tržnega. Tam je bila obrestna mera posojil za gradnjo približno en odstotek za ročnost 40 let. To smer zagovarjamo v Levici.« Tako nizko obrestno mero si je mesto Dunaj lahko privoščilo v časih, ko je bil euribor nižji, kot je sedaj.

Seveda pa je 25-milijonski vložek v desetletja zanemarljivo stanovanjsko politiko dokaj nizek. Koalicija se je tako že lani dogovorila, da bo našla sistemski vir za gradnjo javnih stanovanj, znašal naj bi 100 milijonov evrov na leto. »Želimo ustvariti sistem, ki bo na leto zmožel proizvesti 3000 stanovanj. In natančno na tej točki potekajo največje razprave v koaliciji, pogovarjamo se, kako pripraviti sistemski zakon, ta pa naj bi predvideval stalen vir financiranja za gradnjo dostopnih najemnih stanovanj. Upam, da bodo okviri nastajajočega zakona usklajeni maja, zakon pa potrjen letos,« pravi Maljevac.

Razprav in zamisli, kakšen naj bi bil ta stotomilijonski sistemski vir, je veliko. Lahko je ta vir z zakonom določena proračunska postavka, lahko so vir financiranja gradnje javnih stanovanj sredstva iz novega davka na nepremičnine, lahko država uvede drugačne transakcijske dajatve za tiste, ki so že lastniki stanovanj, lahko se uvedejo takse na prazna stanovanja ... Po neuradnih podatkih naj bi Levica predlagala tudi pomoč podjetij. Po

tej zamisli, o njej je prvi poročal Forbes, naj bi podjetja, katerih letni prihodki presega milijon evrov, za javna najemna stanovanja na leto namenila po deset tisoč evrov. A gre za eno od zamisli, ki so še del pogajalskega procesa, in ni nujno, da bo na koncu obveljala. Gospodarstveniki bi bili gotovo odločno proti.

Dogovora o sistemskem viru financiranja stanovanjske gradnje torej še ni. »Sistemski zakon bi nabor upravičencev do javnih sredstev razširil, vsi, ki bi gradili stanovanja za neprofitne najemnine, bi bili pod določenimi pogoji upravičeni do pomoči države. Naš namen je tudi ustaviti trend, da se stanovanja na trgu kupujejo kot investicija. To lahko ustavimo z gradnjo javnih neprofitnih stanovanj in dodatnimi ukrepi, denimo z ureditvijo oddajanja nepremičnin za kratkoročni najem in z urejanjem najemniških razmerij. Vem pa, da ves ta proces ne bo lahek, dotikamo se finančnih interesov marsikaterega lobija,« še pravi minister Maljevac. »Od teh zahtev ne bomo odstopali. Resne stanovanjske politike v Sloveniji še ni bilo, do sedaj je imel stanovanjski sklad le minimalne dokapitalizacije ali pa so bile te v obliki zemljišč. Kar zahtevamo v Levici, je velika politična sprememba, zato je čutiti nekaj nelagodja, pa četudi je 100 milijonov evrov na leto za državo majhen znesek. Dunaj na leto za javna stanovanja nameni 500 milijonov evrov.« Ministrstvo za gospodarstvo je sicer pripravilo predlog zakona o gostinstvu, ki med drugim ureja oddajanje stanovanj v kratkoročni najem, torej tudi prek spletnih platform. Zakon bo predstavljen v prihodnjih dneh, kot smo izvedeli, pa naj bi država določila, da se stanovanje ali le njegov del lahko v kratkoročni najem oddaja do 30 dni, razen če občine s splošnim aktom mejo določijo višje.

Boljša stanovanjska politika je eden izmed glavnih ciljev koalicijske pogodbe. Je tudi eden od glavnih ciljev Levice, ki je v svojem volilnem programu zapisala, da bo zagotovila, da bo »strela nad glavo razumljena kot temeljna človekova pravica, ne pa kot špekulativna naložba«.

Zato ni čudno, da bo Levica po besedah Luke Mesca vztrajala, nov sistemski vir za gradnjo stanovanj naj bi bila rdeča črta, ki je ne bo prestopila. »Obstajajo stvari, prek katerih v Levici ne bomo šli. Ta točka so zame stanovanja. Stanovanjska kriza je najhujša socialna kriza v Sloveniji. Pospešitev gradnje stanovanj bo zame ključni pokazatelj uspešnosti sedanjih koalicije.

Sto milijonov evrov na leto do konca mandata – glede na obseg problema, ki hromi celotne generacije – na noben način ne sme biti vprašanje,« je oster Luka Mesec.

Kapital in Levica

Maljevac ima prav, ko govori o novih politikah, ki jih želi uvesti Levica. Politika pač ni le umetnost ohranjanja statusa quo, lahko je veliko več. Glavni konflikt, antagonizem, ki ga v političnem prostoru sproža Levica, ni spopad med njo in silami skrajne desnice, torej stranko SDS. Glavni konflikt povzroča odnos Levice do kapitala. Levica zagovarja socialno državo in javne storitve, kar pomeni višje davke in obdavčitev najbogatejših. Marjan Trobiš, ki vodi Združenje delodajalcev Slovenije, je v pogovoru za Delo razložil, da je »težje sodelovati z ideološkimi strankami, kot je na primer Levica, ki ni ravno naklonjena svobodnemu gospodarstvu. Tudi mi dobro sodelujemo z gospodarskim ministrstvom in Matjažem Hanom, ki je po moji oceni eden najboljših ministrov, nima pa sam očitno dovolj podpore v vladi.« Podobnega mnenja je še veliko gospodarstvenikov.

»Nekateri predstavniki kapitala namenoma spreobračajo ideje Levice in naše besede. Nismo proti zasebni lastnini, nujno se nam zdi, da moramo imeti močna državna podjetja, zlasti v osnovni družbeni infrastrukturi – prehrani, logistiki, železnicah, telekomunikacijah, pošti ... Vse preveč takšnih podjetij smo v Sloveniji prodali in to se seveda pozna. Ob tem podpiramo oblike z delavskim lastništvom in zagovarjamo idejo, da morajo biti v vseh podjetjih ne glede na lastništvo urejene primerne delovne razmere, dostojne plače, omogočeno sindikalno organiziranje in na prvem mestu dobrobit delavca in ne izkoriščanje za profit. To ima za gospodarstvo in za celotno družbo pozitivne učinke in ustvarja družbo blaginje,« o kritiki in zavračanju levih idej razmišlja Asta Vrečko. Zanj ljudje niso le produkt, ki ga lahko nekdo vzame z ulice, da ga izkorišča in potem zavrže. »Sicer pa smo na takšne napade navajeni, napadali so nas, ko smo bili v opoziciji, zdaj, ko smo v vladi, kjer se dokazujemo tudi z dejanji, ne le z besedami, pa so posamezniki, katerih cilj so zgolj ozki partikularni interesi in profit, še dejavnejši. Medijsko in drugače. Priznam, da je včasih to mržnja kar težko prenašati.« Asta Vrečko ima prav, velika večina slovenskih medijev, predvsem POP TV in Delo, pa tudi RTV Slovenija, ima do Levice nekonsistenten odnos. Očitajo ji radikalnost in revolucionarne

Tema

KRIVI ZA VSE

Levica

Mladina 19 / 10.05.2024

Če bo ta vlada neuspešna, če Levici ne bo uspelo izboljšati stanovanjske politike in uvesti pravične pokojninske reforme, se bo njena politična pot počasi zaključila.

Ni se težko strinjati s tezo Luke Mesca, da je stanovanjska kriza največja socialna kriza v Sloveniji. Koalicija je napovedala, da bo reševanje te krize ena izmed njenih prednostnih nalog, a zdaj se, kako predvidljivo, ustavlja pri denarju.

/ Foto: Luka Dakskobler

nagibe, hkrati pa so ob slovesu Mihe Kordiša z velikim veseljem ponavljali njegove trditve, da je Levica postala klasična meščanska stranka. Smešno. Zapišimo še drugače, veliko medijev raje poslušajo kapital kot stranko, ki ga želi omejiti.

Konflikt med levimi politikami in kapitalom se utegne, kot se je zgodilo lani, ko so nekateri gospodarstveniki kar sami začeli oblikovati novo, do njih prijaznejšo vlado, ponoviti letos. Koalicijska pogodba namreč napoveduje, da bo vlada uvedla »sistem progresivne obdavčitve premoženja«. Vlada naj bi davčno reformo, ni še jasno, kakšna bo, po besedah Roberta Goloba predstavila maja. A ni težko predvideti, kaj si bosta o njej mislila Klub slovenskih podjetnikov in Gospodarska zbornica Slovenije.

»Delodajalci želijo, da se razbremenijo plače, koalicija temu nujno ne nasprotuje, problem pa je, da moramo zaradi fiskalnega okvira najti druge prihodke. Prepričan sem, da je največji potencial za to davek na premoženje. To je v bistvu prvi pogoj davčne reforme. Je pa to izjemno zahtevna naloga. Spomnite se, kakšno paniko je desnica zagnala ob predlogu Levice, naj se

obdavčijo prazna (!) stanovanja. Bomo pa morali to presekat, saj smo tu res na repu Evrope. In ne, nikakor ni pravično, da delo nosi večino davčnih bremen,« o vsem tem razmišlja Luka Mesec. Kakšna je torej vlada Roberta Goloba in ali je Levica še leva stranka? »Počakati moramo še eno leto, da vlada zaključi projekte, in takrat bomo lahko ocenili, ali je bila to najboljša levosredinska vlada, ki smo jo imeli do sedaj, ali pa še ena, ki ji je spodletelo. Vse nastavke, da ključne obljube izpeljemo do konca, imamo. Je pa za to časa še dobro leto. Zato bomo v Levici naredili vse, da bistvene stvari poskusimo uskladiti še letos.«

V politiki je stvar zelo enostavna. Levica je nastala, ker Pahorjevi socialdemokrati niso podpirali levih politik. Volivci so poiskali boljšo možnost. Zdaj je Levica vladna stranka, res je, da ima malo politične moči, res je, da so ji nekateri izredno nenaklonjeni, a v politiki si pač zato, da izpelješ obljubljenost. Če bo ta vlada neuspešna, če Levici ne bo uspelo izboljšati stanovanjske politike in uvesti pravične pokojninske reforme, se bo njena politična pot počasi zaključila. Ali kot je dejala Mojca Žerak: »Ta stranka je pred volitvami dajala velike obljube, velike obljube je dajala tudi

pred vstopom v vlado. Zdaj, po dveh letih, pa še vedno veliko slišimo, a bolj malo vidimo.« Do volitev sta še dve leti.

Vrnimo se na začetek, k 1. maju. Iluzorno je bilo pričakovati, da bo Levici brez težav uspelo nekaj, kar drugim političnim strankam ni. Da ji bo uspelo sooblikovati davčno reformo, da ji bo uspelo uvesti novo zavarovanje, da bo brez upora, kar tako in čez noč, izboljšala položaj delavcev, brezposelnih, socialno ogroženih. Ko smo ministra Maljevca vprašali, kdaj bo vendarle uveden progresivni davek, se je le nasmehnil in dejal: »V Levici ga podpiramo, a imamo pet poslancev, tri ministre, za davčno reformo pa je pristojno ministrstvo za finance.« Toda Levica je v vladi. Brez nje in njenega političnega vpliva leve politične ideje sploh ne bi imele predstavnika v izvršilni veji oblasti. Veliko vplivnim posameznikom pa to ni všeč. In kadar takšni ljudje napadajo Levico, se je vedno treba vprašati, kaj je pravi razlog za napade. Vedno znova je odgovor preprost: njihovi interesi in njihovi družbeni privilegiji. x

9. 05. 2024 **Delavska enotnost**

Stran/Termin: 18

Naslov: Najnižje plače v komunalni dejavnosti najmanj enake

Naklada:

Avtor: M. P.

Površina/Trajanje: 634,31

Rubrika/Oddaja: IZPOSTAVLJAMO

Žanr: POROČILO

Gesla: POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI

18 Izpostavljeno

Najnižje plače v komunalni dejavnosti najmanj enake minimalni

Spomladansko izobraževanje članov in članic Sindikata komunale, varovanja in poslovanja z nepremičninami Slovenije (SKVNS) je minilo v znamenju razprave o rezultatih izvedene ankete SKVNS na temo plač v komunalni dejavnosti. Nanjo se je odzval kar najširši krog delodajalcev, glavno sporočilo pa je, da so najnižje osnovne plače v dejavnosti komunale najmanj enake minimalni, kar daje spodbudo tudi sindikatom v dejavnosti varovanja.

» Pomladno izobraževanje SKVNS je bilo zopet do

Najprej je zbrane nagovorila predsednica SKVNS **Majda Marolt**. Predstavila je prizadevanja za uveljavitev sprememb in dopolnitev zakona o zasebnem varovanju, ki ga je sredi aprila obravnaval državni svet, nato pa rezultate ankete o višini plač in drugih izplačil, na katero se je odzvala večina podjetij komunalne dejavnosti in zasebnega varovanja, kjer imajo v SKVNS svoje podjetniške sindikate. Na področju zasebnega varovanja je opazno, da je v nekaterih večjih podjetjih zasebnega varovanja prišlo do napredka v tem, da so povišali osnovne plače, in doplačila do minimalne plače v teh podjetjih niso tako velika, v nekaterih

podjetjih so celo minimalna. V komunalni dejavnosti pa so se plače povprečno zvišale za šest odstotkov, nominalno so se ohranila tudi razmerja med plačnimi razredi, kar pomeni, da komunalni delavci v povprečju prejmejo 210 evrov več od minimalne plače. Anketa kaže, da zgolj dobrih 5 odstotkov delavcev od skupno deset do enajst tisoč zaposlenih v panogi prejema dodatek do minimalne plače.

Pritisk na zvišanje plač je večji, če se upošteva kolektivno pogodbo dejavnosti.

Iz ankete izhaja, da so se plače v večini podjetij usklajevale skladno s kolektivno pogodbo dejavnosti. Izpostavljen

je bil primer komunalnega podjetja Marjetica Koper, kjer se po besedah predsednika SKVNS v podjetju Žareta Pejčiča še vedno več kot polovici zaposlenih doplačuje do minimalne plače, kar je označil za nesprejemljivo. Na drugi strani so izboljšave opazne pri regresu za letni dopust. V lanskem letu ga je samo eno podjetje izplačalo v višini, določeni v kolektivni pogodbi dejavnosti, vsa druga podjetja pa v višjem znesku: 32 odstotkov podjetij v komunalni dejavnosti, kjer je prisoten SKVNS, je zaposlenim regres izplačalo v višini 100 odstotkov povprečne me-

» Kot je pri izobraževanjih SKVNS običajno, se je po uradnem delu razvila burna debata o višini prejemkov iz plače in drugih dodatkov. Foto M. P.

biskano, k čemur je verjetno prispevalo tudi dejstvo, da so sindikalni zaupniki dan prej obiskali Goriška brda.

Foto M. P.

sečne plače. Za letošnje leto anketa kaže na dodatno izboljšanje trenda, vendar pogajanja o višini letošnjega regresa še trajajo. V zaključku uvodnega dela se je predsednica SKVNS zahvalila še vsem predsednikom za njihov trud pri včlanjevanju in jih spodbudila, naj dobre prakse nadaljujejo, saj se število novo zaposlenih v dejavnosti večja.

Kmalu nov plačni model v zasebnem sektorju?

Predsednica ZSSS Lidija Jerkič je v nadaljevanju predstavila prizadevanja sindikatov za postopno uvedbo novega plačnega modela v zasebnem sektorju in prenovo panožnih kolektivnih pogodb. To je potrebno, ker imajo delavci v nekaterih industrijah pri nas, med njimi tudi v papirni, tako nizke osnovne plače v kolektivnih pogodbah, da na dolgi rok niso vzdržne. Podjetja se morajo začeti zavedati, da s premikanjem dodatkov v osnovne plače ali njihovim zmanjševanjem in posledično nižjimi osnovnimi plačami od minimalne, ne prispevajo k produktivnosti slovenskega gospodarstva, je poudarila Lidija Jerkič in kratko predstavila izsledke primerjalne študije plačnih modelov v izbranih državah EU, ki jo je pripravila Ekonomska fakulteta Univerze v Ljubljani. Na podlagi izsledkov študije bodo skupaj s socialnimi partnerji oblikovali smernice za prenovo plačnega modela v gospodarstvu. A do tja bo preteklo še kar nekaj vode, je predstavitev sklenila Jerkič.

M. P.

VABIMO VAS, DA SE VČLANITE V NAŠ SINDIKAT

SINDIKAT KOMUNALE, VAROVANJA IN POSLOVANJA Z NEPREMIČNINAMI SLOVENIJE

Naslov: Dalmatinova 4, Ljubljana
 Telefon: 01/43 41 233
 GSM: 041/760-204 in 041/661-815
 E-pošta: skvns@sindikat-zsss.si
 Spletna stran: www.sindikat-skvns.si

Članstvo v SKVNS vam prinaša:

- pravno pomoč
- kartico ugodnosti
- ugodne kredite
- brezobrestna posojila
- nezgodno zavarovanje
- solidarnostne pomoči
- izobraževanja in informiranje

ŽELITE ZVEDETI VEČ?

VADBENI CENTER V NOVI GORICI

FITNES & SKUPINSKE VADBE

20 % POPUSTA

ZA VSE ČLANE SINDIKATA DRUŽINE ZSSS

TEL.ŠT.: +386 70 820 425 | E-MAIL: gofitcenterinfo@gmail.com

WEB: www.gofit.si

Industrijska cesta 5, 5000 Nova Gorica

9. 05. 2024 **Delavska enotnost**

Stran/Termin: 3

Naslov: Sindikalizem je maraton

Naklada:

Avtor: M. P.

Površina/Trajanje: 334,18

Rubrika/Oddaja: PRAZNIK DELA

Žanr: UVODNIK

Gesla: POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI

Praznik dela **3**

Sindikalizem je maraton

» Plaketi Svobodnih sindikatov Slovenije v letu 2024 sta prejela dolgoletni sodelavec ZSSS in zdajšnji sekretar sindikata upokoencev Aleš Golja (v sredini) ter sindikalni zaupnik v družbi Marjetica Koper Žarko Pejčič (žal je bil odsoten, zato je plaketo v njegovem imenu prevzela predsednica SKVNS Majda Marolt (levo)).
Foto M. P.

Dogodek, ki ga je sijajno dopolnil nastop glasbenega dvojca **Katarine Juvancič** in **Dejana Lapanja**, je na kratko povezoval novinarski kolega **Gregor Inkret**.

Sindikalno delo se nikoli ne konča

Pomen praznika dela je v tem, da se spomnimo, zakaj ta praznik imamo, in da povemo velikokrat, vsak dan, da pravice, ki jih delavci in delavke v tem trenutku imamo, niso nekaj, kar bi prišlo samo od sebe; za to je bilo potrebnih 130 in več let prizadevanj posameznik in posameznikov, ki jih že zdavnaj ni med nami, in sicer na različne načine, s protesti, zahtevami, pogajanji, tudi s smrtni in zaprtimi sindikalisti ter sindikalistkami, pa je v svojem nagovoru dejala predsednica ZSSS

Lidija Jerkič. »To torej ni nekaj, kar pride in ostane, za vsako stvar si je treba prizadevati, tudi ko je enkrat pridobljena, da ni pozabljena in da vedno znova težimo k temu, da bi bilo pravic več in ne manj.« V 130 letih se je seveda marsikaj spremenilo, ampak sindikalizem ni šprint, sindikalizem je tek na dolge proge, maraton in želimo si, da bi ga tekle tudi naslednje generacije, je poudarila sindikalistka. »Včasih smo v sindikatih prekritični tudi do samih sebe. Pri prizadevanjih za spremembe si vedno želimo, da bi bili ti koraki hitrejši. Ampak vendarle smo lahko ponosni nase, da premikamo stvari tam, kjer jih je izjemno težko premakniti. Letos smo se tudi že na posvetih ZSSS pogovarjali o tem, da se je v zadnjem letu kakšna zadeva

»V to hišo, kot ste slišali, hodim že 43 let in upam, da bom s tem še nekaj časa nadaljeval. Ko sem se upokojil, sem se aktivno vključil v sindikat upokoencev. To med drugim pričakujem tudi od vseh drugih, ki so funkcionarji, zaposleni na ZSSS ... Žal vedno ni tako. Na srečo sem padel med skupino ljudi, ki se ves čas zavzema za pravice upokoencev, pa tudi za pravice bodočih upokoencev. Posebej pa je pri tem delu zagnana predsednica **Francka Četkovič**, in za to priznanje ocenjujem, da je posledica njenega dela, ker se ji težko oziroma se ji praktično ne more nič odreči.« je ob prejemu plakete povedal Aleš Golja.

Majda Marolt, predsednica SKVNS, ki je plaketo prevzela v imenu žal odsotnega (odsoten je bil tudi Branko Sevnčnikar) Žarka Pejčiča, pa je dodala: »Iskrena hvala. Žarko je aktiven sindikalni zaupnik. Prihaja iz Sindikata Marjetice Koper, kjer dejansko vse to, kar smo slišali, drži, pa še marsikaj zraven. In resnično v dejavnosti komunale premika meje ter nas pomika naprej v boljši položaj. Tako da menim, da je prvi maj tudi priložnost, da opazimo vse naše sindikalne zaupnike in zaupnice, na plečih katerih pravzaprav sloni vsa naša organizacija. In prav je, da jim znamo in zmoremo reči - hvala.«

Kot vsako leto tudi letos ni umanjkal tradicionalni slavnostni sprejem ZSSS ob prazniku dela. Potekal je konec aprila in se, kot po navadi, razvil v prijetno sindikalno druženje. Njegov glavni vrhunec pa je bila podelitev plaket Svobodnih sindikatov Slovenije v letu 2024.

vendarle spremenila. Pred nami so reforme, pravkar so bila sprejeta izhodišča za pokojninsko reformo, ki predstavlja eno pomembnejših področij. Tudi davčna reforma je napovedana v kratkem. Nikoli se ne neha, ne spomnim se obdobja, ko bi lahko v sindikatih rekli, da imamo malo dela. Vsak dan se pojavljajo novi izzivi, nova problematika in v bistvu nikoli končano delo. Zagotovo pa smo še daleč od tistega, ko bi lahko rekli, da je svet pravičen za vse tiste, ki skušajo za življenje zaslužiti s svojim lastnim delom.«

Več nagrajencev

In nagrajenci? Predsedstvo ZSSS je sprejelo sklep o podelitvi plakete Svobodnih sindikatov Slovenije v letu 2024 **Žarku Pejčiču**, predsedniku Sindikata Marjetica Koper in predsedniku Območne organizacije Sindikata komunale, varovanja in poslovanja z nepremičninami Slovenije (SKVNS) Primorska in Notranjska, **Alešu Golji**, sekretarju Sindikata upokoencev Slovenije (Sus) in dolgoletnemu sodelavcu ZSSS, zahvalo predsednice ZSSS pa je za večletno uspešno delo in prispevek h krepitvi ZSSS prejel **Branko Sevnčnikar**, dolgoletni sindikalist in nekdanji predsednik Sindikata delavcev dejavnosti Slovenije (SDE).

Žarko Pejčič je dobil plaketo za svoje vodnje sindikata v Marjetici Koper, kjer so v zadnjih letih naredili res veliko za izboljšanje ekonomskega in socialnega položaja članstva - denimo priborili nadgradnjo police za kolektivno zdravstveno zavarovanje, posebne dodatke na pogoje dela, dvig plač, maksimalno višino regresa in božičnico, dodatek za aktiven prispevek h graditvi socialnega dialoga za vse članice ter člane sindikata v podjetju in podobno.

Aleš Golja pa je veliko prispeval in še prispeva k razvoju, ugledu in uspešnosti Sindikata upokoencev Slovenije - kjer deluje kot volonterski sekretar in predstavlja enega stebrov sindikata - ter ZSSS v celoti, kjer je dolga leta deloval kot vodja službe za evidenco ZSSS in vodja službe za informatiko, smo lahko med drugim slišali iz obrazložitve. Nenazadnje na delo v Dom sindikatov na Dalmatinovi 4 v Ljubljani, kjer domuje ZSSS, hodi neprekinjeno že od januarja 1981, torej več kot 43 let. M. P.

Številka 9, 9. maj 2024